

PRODUKTSÄKERHETS DATABLAD

BUTAN OCH BLANDNINGAR

Specifik risk: MYCKET BRANDFARLIG

1. Produktidentifikation

Namn Butan, Superbutan, Butan/propanblandning
Ämnestyp Flytande petroleumgas
Presentation

Behållare	Innesluten gas		
	Butan	Superbutan	Butan/propanblandn.
Campingaz 901 -904 -907	X		
Campingaz GT 106 (90 g)		X	
Campingaz C 206 (190 g)	X eller	X	
Coleman 190 (190 g)		X	
Coleman C 100 (97 g)			X
Coleman C 250 (220 g)			X
Coleman C 500 (440 g)			X
Campingaz CV 270 (230 g)	X eller	X	
Campingaz CV 360 (52 g)		X	
Campingaz CV 470 (450 g)	X eller	X	
Campingaz CG 1750 (170 g)			X
Campingaz CG 3500 (350 g)			X
Taymar-Campingaz T 1750 (170 g)			X
Taymar-Campingaz T 3500 (350 g)			X
Taymar-Campingaz RF 80 (185 g)	X		
Taymar-Campingaz RF 89 (277 g)	X		
Taymar-Campingaz RF 90 (350 g)	X		
Campingaz CP 250 (250 g)	X		
Flama 190 (190 g)	X		

Leverantör APPLICATION DES GAZ, Route de Brignais, 69230 ST GENIS LAVAL
FRANKRIKE -Tel. (33) (0)4 78 86 8700

2 - Sammansättning/Information om beståndsdelar

Ämnestyp Beredning
Beskrivning Kolväteblandningar som huvudsakligen består av butaner, butener, propan samt propen och som luktsatts med merkaptan
Butan: sammansättning i enlighet med franskt dekret från 3/9/79 (tryck vid 50°C < 6,9 bar)
Superbutan: Blandning av butaner, butener och propan (ca. 20 %)
Butan-/propanblandning : blandning av butaner, butener och propan (ca. 30 %)
N° CAS (ämne) 685 12 91 4
N° EINECS 270 990 9

3 - Riskfaktorer:

Butan och dess blandningar framställs, lagras, transporteras och distribueras under tryck i vätskeform.
Under normala betingelser förblir de i förslutna system fram till deras slutliga förstörelse genom förbränning (användning) och hanteras därför aldrig direkt.
Ständig inneslutning av dessa gaser är av yttersta vikt.
Icke desto mindre rekommenderas vissa särskilda försiktighetsåtgärder för förhindrande resp. hantering av oavsiktliga utsläpp av gaserna i atmosfären, dvs. i samband med läckage.

Fysiska och kemiska egenskaper

Mycket brandfarlig.

Eftersom gas är tyngre än luft har denna gasblandning i händelse av läckage, och om det inte finns någon ventilation, en tendens att samlas vid lägsta möjliga nivåer. Intensiv uppvärmning av en behållare kan orsaka att denna brister och att produkten därmed sprids i omgivningen; antändning av ånga kan ge upphov till deflagration eller explosion.

Hälsorisker

Inandning av högt koncentrerade ångor av gasformen kan orsaka dåsighet, förgiftning, narkostillstånd och i extremfall koma till följd av syrebrist. Vätskeformen kan orsaka brännskador.

Miljöfaror:

Inga vid normal användning.

4 - Första hjälpen

I händelse av allvarlig olycka, tillkalla läkare eller sök medicinsk akuthjälp.

Inandning:

Den drabbade ska föras ut i friska luften och placeras i viloposition. Om andningssvårigheter eller medvetandeförlust föreligger, tillkalla omedelbart läkare och ge andningshjälp.

Hud

Skölj rikligt med vatten.

Ögon

Skölj rikligt med vatten, håll ögat skyddat och konsultera en specialist.

Antändning av kläder:

Spola med vatten.

5 - Åtgärder vid brand

Eldsläckningsmedel:

Rekommenderas: pulver, CO₂, sprejning med vatten i vissa fall.
Rekommenderas inte: spolning med koncentrerad vattenstråle.

Rekommendationer

Ej effektivt: skum

Skydd av lager:

Ofullständig förbränning skapar giftig CO, som är särskilt farlig att inandas. Det är farligt att släcka en flamma om läckan inte kan stoppas helt. Så snart en brand bryter ut, evakuera alla exponerade, brännbara material och behållare med flytande petroleumgas. Kyl omsorgsfullt genom att med vatten spreja alla de behållare som inte kan evakueras. Spola inte med en koncentrerad vattenstråle.

Brand i behållare:

Om eld uppstår i en behållare som är ansluten till en apparat av något slag, kasta inte omkull behållaren eller vält den upp och ned, eftersom detta bara kan förvärra problemet (spill av flytande gas eller brott på behållaren).
Försök stänga ventilen medan du skyddar dina händer och underarmar med en våt trasa. Om möjligt, för ut behållaren i fria luften utan att lägga den ned.
Håll personer på avstånd.
Tippa aldrig en behållare som brinner.

6 - Åtgärder vid spill/oavsiktligt utsläpp

Lagring

I händelse av vätske- eller gasläckor som ej antänts:

- Vädra grundligt ut rummet.
- Se till att alla heta föremål eller öppna lågor hålls på avstånd; undvik all elektrisk från- och tillkoppling.
- Undvik att gasen i dess vätskeform kommer i kontakt med huden.
- Täpp till alla lågt belägna öppningar i den omedelbara närheten (t ex ventilerings- och dräneringshål).
- Håll personer på avstånd
- Tillkalla specialiserad akuthjälp.

Behållare Om läckaget inte kan stoppas genom manövrering av ventilen, flytta behållaren utomhus, se till att den inte utsätts för någon stöt och placera den på en säker plats utan att vända den upp och ned.

7 -Hantering och lagring

Hantering Följ de instruktioner som anges på behållarna.
Använd bara i väl ventilerade områden ; rök ej i närheten.
Får endast användas med lämplig utrustning (anges på behållarna).
Använd alltid behållarna i upprätt läge.
Undvik uppbyggnad av elektrostatiska laddningar i verkstadsutrymmen.
Leta aldrig efter en läcka med öppen låga. Använd endast tvålatten.

Lagring

- Lagra i ett väl ventilerat område, på ordentligt avstånd från värmekällor och heta föremål.
- Utsätt inte behållarna för temperaturer över 50°C.
- Lagra inte under golvnivå (t ex i källarutrymme eller liknande).
- Lagra på avstånd från lågt belägna ställen där ångor kan ansamlas.
- Lagra inte i ett fordon (som kan komma att värmas upp av solen).
- Undvik kontakt med starka oxidationsmedel och håll på avstånd från brännbara material.

Observera gällande föreskrifter för lagring av stora kvantiteter.

8 – Exponeringsbegr.

I regel ej tillämpligt

- Luktillsatsen möjliggör att 0,5 % gashalt i luften upptäcks.
- Om gaslukt upptäcks, sök efter läckan med tvålatten innan utrustningen används.
- Använd alltid i ett väl ventilerat område för att möjliggöra evakuering av rök och förbränningsprodukter (CO, CO₂).

Följ de instruktioner som medföljer utrustningen och de som anges på behållarna.

9 - Fysiska och kemiska egenskaper

Fysikaliskt tillstånd:		Gasformig vid atmosfärstryck
Färg	Vätska i behållaren	
Lukt:	Färglös	
Självantändningstemperatur:	Karakteristisk	
ur:	ca 400°C	
Brännbarhetsgränser, undre:	ca 1,8 %	Övre: ca 8,8%
Flampunkt:	Ej tillämpligt för flytande petroleumgas	

	Butan	Superbutan	Butan-/propanblandning
Kokpunkt T° vid 1 atm.		-20°C	-25°C
Relativt ångtryck (bar)			
max. vid 15°C	ca 1,7	2,2	2,8
max. vid 50°C	ca 6,9	7,5	8,3
Densitet (vätskeform vid 50°C)	0,525	0,515	0,500
kg/l min.	2,01	2	1,95
Densitet/luft (15°C 1atm)			

10 –Stabilitet och reaktivitet

- Produkten är stabil vid normal användning
- Inga kända sönderfallsprodukter
- Exploderar eller fattar eld när den utsätts för hög värme eller annan tändkälla
- Bland förbränningsprodukterna återfinns kväve, koldioxid och vattenånga
- Kolmonoxid (giftig) avges vid dålig förbränning

11 -Toxikologi

Allvarlig toxicitet

Föreligger ej.

Flytande petroleumgaser hålls i slutna behållare tills de förstörs genom förbränning, varför den största faran är antändningen av ångor i luften till följd av ett oavsiktligt läckage.

Inandning av högt koncentrerade ångor kan resultera i dåsighet, förgiftning eller narkostillstånd samt i extremfall koma.

I händelse av ofullständig förbränning kan det efterföljande utsläppet av kolmonoxid orsaka dåsighet, huvudvärk, förlust av muskelfunktion och koma.

12 - Ekologisk information

Eftersom flytande petroleumgaser förångas omedelbart och bara har ringa löslighet i vatten, utgör de ingen hälsofara.

Gas som av misstag släpps ut i atmosfären förtunnas snabbt och undergår fotokemiskt sönderfall.

13 - Avfallshantering:

- Eftersom behållare med flytande petroleumgaser alltid innehåller lättantändliga ångor, gör aldrig hål i eller bränn en patron, även om denna är tom.
- Tömning av en behållare med gas i vätskeform får endast utföras av specialutbildade personer och i enlighet med tillämpliga instruktioner.
- Observera gällande föreskrifter för avfallshantering vid bortskaffandet av tomma patroner.

Materials:

CV 360: aluminium
Andra patroner: stålhölje
Återfyllbara cylindrar: stål

14-

Transportinformation

Samtliga behållare uppfyller kraven enligt transportföreskrifterna.

För transport av stora kvantiteter, följ tillämpliga säkerhetsregler (till lands och sjöss, i luften).

Vägtran
sp.

ADR	Klass 2
Numrering	UNO Nr.
R901, 904, 907	-16,67°C 1965
patroner	-15,00°C 2037
Varningsmärkning Nr.2.1	

Sjötrans
p.

IMDG	Klass	UNO Nr.
R901, 904, 907	2.1 2 .1	1965
patroner		2037

Lufttrans
p.

IATA	Klass	UNO Nr.	Passagerarplan	Fraktplan
R901, 904, 907	2.1 2.1	1965	Enligt avtal	ja
patroner		2037	Enligt avtal	ja

15 -Gällande bestämmelser:

Märkning avseende farlig hantering

Giltig fram till 1/4/97

Symbol F+: mycket brännbart

Fras R12: mycket brännbart

Fraser S2 « Förvara utom räckhåll för barn», S9 « Lagra på ventilerad plats», S16

« Lagra på avstånd från all öppen eld och antändningskällor. Rök ej» , S33 « Undvik uppbyggnad av elektrostatiska laddningar» .

Hemmiljö:

Se nationella föreskrifter

Husvagnar:

Se nationella föreskrifter

16 -Övrig information:

Ska endast användas för de ändamål och med den utrustning som anges på behållarna.

Behållarna ska uppfylla gällande föreskrifter.

Återfyll aldrig en tom behållare.

Säkerhetsdatabladet är utformat i enlighet med EEC-direktivet 91/155 - All information som presenteras på detta datablad är baserad på våra kunskaper.